

eveloping Rubberwood Furniture Business through Business Networking

Panarach Preedakorn^{1,*} Supavadee Laudhittirut²

Abstract

This study's objective is to discover the ways to establish rubberwood furniture business networks and strategic plan. Open-ended, semi-structural guidelines includes in-depth interviews with four key informants from several furniture association, and focus group interview with 15 participants involved with furniture business are used as data collection methods. The results reveal the structure of rubberwood furniture association networks, the waysto develop networks in rubberwood furniture business, the impact of ASEAN Economic Community on business, as well as the potentials of business networks. Recommendations on strategic plans are given as guidelines for developing rubberwood furniture business networks successfully. These strategic plans consist of three main areas: (1) empowering business networks strength within the supply chain (2) promoting and emphasizing knowledge to the members of business associations, and (3) strengthening collaboration among government sector, academic institutions, and supporting industries.

Keywords: business networks, strategic plan, rubberwood furniture

Department of Business Economics, School of Economics, University of Thai Chamber of Commerce, Bangkok, Thailand

^{*} Corresponding author. E-mail: panarach_pre@utcc.ac.th

ารพัฒนาธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา พ่านการสร้างเครือข่ายกลุ่มธุรกิจ

พนารัช ปรีดากรณ์^{1,*} สุภาวดี เหล่าฤทธิรัตน์²

าเทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวทางการสร้างเครือข่ายกลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา และให้ข้อเสนอแนะในเชิงแผนกลยุทธ์ต่อการส่งเสริมธุรกิจนี้ ดังนั้น จึงได้เลือกใช้วิธีการหลัก คือ การสัมภาษณ์ เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญในธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ จำนวน 4 ราย นอกจากนั้น ยังจัดระดมความคิดจาก สมาชิกกลุ่มที่หลากหลายซึ่งเกี่ยวข้องกับธุรกิจนี้ จำนวน 15 ราย เครื่องมือที่ใช้ คือ แนวคำถามแบบปลายเปิด กึ่งมีโครงสร้าง ผลการศึกษาทำให้ได้ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา ได้แก่ โครงสร้าง การเชื่อมโยงเครือข่ายสมาคม แนวทางการสร้างเครือข่ายธุรกิจ ผลกระทบของการเกิดประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนต่อธุรกิจ และศักยภาพของเครือข่าย ท้ายที่สุดการศึกษาได้ให้เสนอแนะแผนกลยุทธ์ 3 ด้าน ได้แก่ (1) การสร้างความร่วมมือกันระหว่างอุตสาหากรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ อย่างเป็นรูปธรรม (2) การส่งเสริม และมุ่งเน้นการสร้างความรู้ให้กับสมาชิกของแต่ละสมาคม และ (3) การสร้างความร่วมมือกับภาครัฐ สถาบัน การศึกษา และอุตสาหกรรมที่สนับสนุนให้แข็งแกร่ง

คำสำคัญ: เครือข่ายธุรกิจ แผนกลยุทธ์ เฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา

¹² สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

^{*} Corresponding Author. E-mail: E-mail: panarach_pre@utcc.ac.th

บทน้ำ

การร่วมมือกันเป็นเครือข่ายของกลุ่มธุรกิจใน รูปแบบที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เป็นอีกหนึ่ง กลไกสำคัญในการพัฒนาภาคธุรกิจรายสาขา และ สมาชิกผู้ประกอบธุรกิจให้เข้มแข็งและแข่งขันได้ การสร้างเครือข่ายกลุ่มธุรกิจเพื่อการร่วมมือและ เกื้อกูลกัน ทั้งที่เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงในแนวตั้งและ แนวนอน สามารถทำให้ธุรกิจบรรลุผลสำเร็จในการ เพิ่มศักยภาพการแข่งขันในระดับสากล

จากการศึกษาโครงสร้างและห่วงโช่อุปทาน (Supply Chain) ของธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา ในปัจจุบัน พบว่า มีการรวมตัวกันในรูปของสมาคม ต่าง ๆ เช่น สมาคมไทยพัฒนาการปลูกป่าเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมป่าไม้ สมาคมธุรกิจไม้ยางพาราไทย สมาคมโรงเลื่อยจักร สมาคมธุรกิจค้าไทย สมาคม อุตสาหกรรมเครื่องเรือนไทย กลุ่มธุรกิจในสภา หอการค้าไทย เป็นต้น รวมทั้งหน่วยงานสนับสนุนของ ภาครัฐ เช่น กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม ดังนั้น หากได้มีการศึกษา ให้เห็นถึงโอกาสและแนวทางการพัฒนาธุรกิจ เฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพาราของไทยผ่านการสร้าง เครือข่ายกลุ่มธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม ก็จะช่วย สร้างศักยภาพให้กับธุรกิจนี้ในการแข่งขันในอนาคต ได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

การศึกษาการพัฒนาธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยาง พาราผ่านการสร้างเครือข่ายกลุ่มธุรกิจ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการสร้างเครือข่าย กลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา ให้ข้อเสนอแนะในเชิงแผนกลยุทธ์ต่อการ ส่งเสริมธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาธุรกิจผ่าน
การสร้างเครือข่ายกลุ่มธุรกิจ มีกรอบแนวคิดหลัก
คือ การสร้างเครือข่ายกลุ่มธุรกิจในรูปแบบสมาคม
ทั้งการเชื่อมโยงกันทางด้านแนวดิ่ง (Vertical) ใน
รูปแบบของห่วงโช่อุปทาน (Supply Chain) และ
ด้านแนวนอน (Horizontal) ในลักษณะการเชื่อมโยง
ของแต่ละสมาคมในอุตสาหกรรมเดียวกัน จะเป็นการ
เสริมพลังของการทำงานเพื่อพัฒนาธุรกิจร่วมกัน
ช่วยให้เกิดการประหยัดภายนอกจากการรวมกลุ่ม
ที่สำคัญ คือ การประหยัดทางการเงิน ซึ่งสัมพันธ์
กับขนาดของตลาด และการประหยัดทางด้าน
เทคโนโลยี ซึ่งสัมพันธ์กับการพัฒนาความรู้และ
นวัตกรรมที่กระตุ้นให้เกิดขึ้นได้ และมีการแบ่งปัน
ความรู้ซึ่งกันและกันภายในเครือข่าย

ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายในเครือข่ายอาจจะ เป็นแบบที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ และอาจ มีความเทียมกันหรือมีความสัมพันธ์แบบลดหลั่นกันมา ความสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการมักส่งเสริมให้เกิด การพึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้อยู่รอดได้ โดยเฉพาะในช่วงเศรษฐกิจขาลง อย่างไรก็ตาม ความ สัมพันธ์และสถาบันแบบเป็นทางการ ก็จะช่วยพัฒนา ความได้เปรียบในการแข่งขันให้เหนือคู่แข่งภายนอก เครือข่าย ดังนั้น ความสัมพันธ์ทั้งแบบที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ต่างก็เป็นส่วนหนึ่งในแนวคิดของ การรวมกลุ่มเป็นเครือข่าย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยวิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1. ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ เฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา เพื่อให้เข้าใจบริบททาง เศรษฐกิจของธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพาราของไทย
- 2. สัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ กำหนด ซึ่งเป็นผู้แทนจากสมาคมและกลุ่มในสภา อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม เฟอร์นิเจอร์ กลุ่มอุตสาหกรรมโรงเลื่อยและโรงอบไม้ กลุ่มอุตสาหกรรมไม้อัด ไม้บาง และวัสดุแผ่นเรียบ และสมาคมธุรกิจค้าไม้ รวมทั้งสิ้น 4 ราย
- 3. จัดระดมความคิดเห็นกับกลุ่มบุคคลในภาค ธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ เพื่อให้ได้ความคิดเห็นเพิ่มเติมใน ประเด็นของแนวทางการพัฒนาธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ ยางพารา ผ่านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแนวคำถาม (Guidelines) ปลายเปิดแบบกึ่งมีโครงสร้าง เพื่อใช้ เป็นกรอบในการสอบถาม แต่สามารถปรับเปลี่ยน เพิ่มเติมคำถามได้ตามประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูล แต่ละราย มีประเด็นเกี่ยวข้องกับธุรกิจเครื่อง เฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา ได้แก่ สถานภาพและ ศักยภาพการแข่งขันของธุรกิจ ประสบการณ์และ ความคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครือข่ายกลุ่มธุรกิจ และผลกระทบของการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนที่มีต่อธุรกิจ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บ และรวบรวมข้อมูลนำมาสร้างแผนภาพการเชื่อมโยง กลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา พร้อมแนวทาง การสร้างเครือข่ายกลุ่มธุรกิจ และได้ศึกษาถึงผล กระทบของการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มี

ต่อธุรกิจทั้งทางบวกและทางลบ พร้อมทั้งวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคในการเชื่อมโยง เครือข่ายกลุ่มธุรกิจ ท้ายที่สุดสังเคราะห์ข้อมูลสู่ ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ต่อการส่งเสริมการสร้าง เครือข่ายกลุ่มธุรกิจ

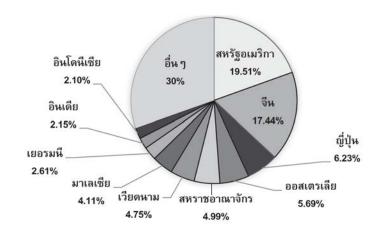
ผลการวิจัย

1. บริบทธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา

เฟอร์นิเจอร์ไม้และชิ้นส่วน เป็นหนึ่งในกลุ่ม สินค้าเป้าหมายที่ภาครัฐให้การสนับสนุนและเร่ง พัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขัน เนื่องจาก เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาท และความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ทั้ง ในส่วนที่ก่อให้เกิดการจ้างงานเป็นจำนวนมาก และ เป็นอุตสาหกรรมที่สามารถทำรายได้เข้าสู่ประเทศ ในปีหนึ่งๆ เป็นมูลค่าหลายหมื่นล้านบาท การส่งออก เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน ในเดือน ม.ค.-ต.ค. 2559 มีมูลค่า 907.9 ล้านเหรียญสหรัฐฯ มีอัตราการ ขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.75 เมื่อเทียบกับในช่วง เวลาเดียวกันปี 2558 โดยมีมูลค่าส่งออกชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์มากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 34.99 ของมูลค่า การส่งออกเฟอร์นิเจอร์ทั้งหมดของไทย (Department of International Trade Promotion [DITP], 2016)

ในปี 2559 ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงตุลาคม ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังชะลอตัวทำให้ แนวโน้ม ความต้องการสินค้าในตลาดโลกลดลงไป ตลาด ส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน และ ออสเตรเลีย มูลค่าส่งออกรวม 443.71 ล้านเหรียญ สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 48.87 ของมูลค่าการ ส่งออกเฟอร์นิเจอร์รวม มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.61 ในขณะที่ตลาด AEC เป็นแรงหนุน ตลาดออกส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไทย โดยตลาดสำคัญ คือ มาเลเซีย เวียดนาม และอินโดนีเซีย มีมูลค่าส่งออก รวมกัน 99.46 ล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 10.96 ของมูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์รวม เนื่องจากการลงทุนก่อสร้างใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นมากใน อาเซียน จึงต้องการเฟอร์นิเจอร์จากไทยเพิ่มมากขึ้น ตาม โดยเฉพาะประเทศเวียดนามมีอัตราขยายตัวสูง

ขึ้นมากถึง ร้อยละ 61.68 เมื่อจำแนกรายประเทศ พบว่า ตลาดที่มีอัตราการขยายตัวสูง ได้แก่ บราซิล ร้อยละ 165.01 เอกวาดอร์ ร้อยละ 163.82 จีน ร้อยละ 130.54 และฟิลิปปินส์ ร้อยละ 42.40 (DITP, 2016) ข้อมูลสัดส่วนของตลาดส่งออกเฟอร์นิเจอร์ และชิ้นส่วนของไทย ปี 2559 แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สัดส่วนของตลาดส่งออกเฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนของไทย ปี 2559 (มกราคม-ตุลาคม) ที่มา: DITP, 2016

ปัจจุบัน การส่งออกเฟอร์นิเจอร์ของไทยต้อง เผชิญหน้ากับการแข่งขันที่รุนแรงกับสินค้าของจีน มาเลเซีย เวียดนาม และไต้หวัน โดยสินค้าของจีน และเวียดนามมีความได้เปรียบในด้านต้นทุนการผลิต ที่อยู่ในระดับต่ำกว่า ในขณะที่ไทยมีต้นทุนการผลิต ปรับตัวสูงขึ้นทั้งต้นทุนด้านวัตถุดิบและต้นทุนค่า ขนส่ง และต้นทุนค่าแรงงาน ทำให้ผู้ประกอบการ ในอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนไทย จำเป็น ต้องเร่งปรับตัวเพื่อฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ให้สามารถ แข่งขันในตลาดโลกได้

เฟอร์นิเจอร์ และชิ้นส่วนของไทย จัดเป็น อุตสาหกรรมการผลิตเพื่อส่งออกเป็นสำคัญ มีสัดส่วน การส่งออกถึง ร้อยละ 65 ของการผลิตทั้งหมด ส่วนที่ เหลือ ร้อยละ 35 วางจำหน่ายภายในประเทศ ผู้ผลิต เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนในประเทศไทย มีประมาณ 2,596 ราย และผู้ประกอบการรายใหญ่ที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์ฯ มีจำนวน 4 ราย ได้แก่ บริษัท โมเดอร์นฟอร์มกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) บริษัท แฟนซี- วู๊ดอินดัสตรีส จำกัด (มหาชน) บริษัท สยามสตีล อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ร้อกเวิธ จำกัด (มหาชน) ส่วนที่เหลือส่วนใหญ่เป็น ผู้ผลิตขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งเป็นผู้ผลิตส่วน ใหญ่สำหรับการจ้างงานในอุตสาหกรรม มีการจ้างงาน ทั้งสิ้นประมาณ 300,000 คน โดยแบ่งได้เป็นโรงงาน ขนาดเล็ก (คนงานไม่เกิน 50 คน) จำนวน 2,220 ราย ขนาดกลาง (คนงาน 51-200 คน) จำนวน 294 ราย

ขนาดใหญ่ (คนงานมากกว่า 200 คน) จำนวน 86 ราย ทั้งนี้ อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ และชิ้นส่วนถือเป็น อุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการจ้างงานเป็นจำนวนมาก เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงานเป็นหลัก (Labor Intensive) (DITP, 2016)

ภาวะตลาดเฟอร์นิเจอร์ภายในประเทศมีอัตราการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นโดยเฉพาะด้านราคา ทั้ง จากสินค้าที่ผลิตได้ภายในประเทศด้วยกันเองและจาก สินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศ เช่น จีน และเวียดนาม ที่มีนักลงทุนจากต่างประเทศย้ายฐานการผลิตเข้าไป เป็นจำนวนมากเพราะมีความได้เปรียบด้านต้นทุน การผลิตที่ต่ำกว่า ในขณะที่ผู้ประกอบการไทยต้อง ประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูงขึ้นจากราคาวัตถุดิบ รวม และต้นทุนค่าขนส่ง ที่ปรับตัวเพิ่มตามราคาน้ำมัน และมีต้นทุนค่าแรงที่เพิ่มขึ้น

ไม้ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่ได้รับความนิยม ไทยเป็นผู้ส่งออกไม้ยางพารารายใหญ่ของโลก ตลาด ส่งออกมีกว่า ร้อยละ 65 ของปริมาณไม้ยางพารา ที่ผลิตได้ (DITP. 2016) ไม้ยางพาราของไทยสามารถ แข่งขันทั้งในแง่คุณภาพและราคาเนื่องจากเป็นไม้ เนื้อแข็งที่สามารถแปรรูปได้ง่าย อีกทั้งระดับราคา ที่ไม่แพงนักและใกล้เคียงกับไม้ชนิดอื่น จึงมีความ เหมาะสมกับการนำไปใช้ทำเฟอร์นิเจอร์ และวัสดุ อุปกรณ์ก่อสร้าง นอกจากนี้ ไม้ยางพารายังเป็นไม้ที่ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากได้จากสวนยางจึง ไม่ได้เป็นการตัดไม้ในธรรมชาติ อันเป็นสิ่งที่ผู้บริโภค ให้ความสำคัญในปัจจุบัน สำหรับอินโดนีเซียและ มาเลเซียซึ่งเป็นประเทศที่มีปริมาณไม้ยางจำนวนมาก ก็ไม่ได้เป็นคู่แข่งกับไทย เนื่องจากทั้งสองประเทศ ไม่ได้ส่งคอกไม้ยางพารา แต่นำไม้ไปใช้ทำเฟอร์นิเจอร์ เพื่อส่งออกแทน

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางพาราใน พื้นที่ทั้งหมด 67 จังหวัด เนื้อที่ปลูกกว่า 19.6 ล้านไร่ โดยปี 2558 และ 2559 มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ จากไม้ยางพารามีสัดส่วนสูงประมาณ ร้อยละ 50 จาก มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ไม้ หรือปีละประมาณ 2 แสนล้านบาท อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา มีมูลค่าผลผลิตรวมของทั้งห่วงโช่อุปทาน ประมาณ 70,000 ล้านบาท มีผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์และผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์ของใช้จากไม้ยางพาราในประเทศไทย ประมาณ 2,500 โรงงาน และมีกำลังผลิตประมาณ 100,000 ล้านบาทต่อปี ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรม ขนาดกลางและขนาดย่อม โดยแยกเป็นการส่งออกสู่ ตลาดต่างประเทศ 57,000 ล้านบาทต่อปี ที่เหลือส่ง สู่ผู้บริโภคภายในประเทศ

เฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารามีลักษณะเด่นในเรื่อง ของความประณีต งดงาม มีคุณภาพที่ดี ไม้ยางพารา เป็นไม้เนื้อแข็งปานกลาง สามารถปรับเปลี่ยนรูปทรง แปรรูปทำเฟอร์นิเจอร์ได้สะดวก ไม้ยางพารามี คุณสมบัติเฉพาะตัว ที่มีความสวยงาม คงทน แข็งแรง อีกทั้งราคาไม้ยางพาราก็ไม่แพงมากนัก เฟอร์นิเจอร์ ไม้ยางพาราแปรรูปในปัจจุบัน เป็นที่นิยมอย่างมาก เพราะเทคนิคของการดูแลเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารามี ความง่าย ไม่ยุ่งยาก และยังมีรูปแบบให้เลือกหลาก หลายแบบ ทั้ง classic style และ modern style ซึ่งผู้บริโภคสามารถเปรียบเทียบราคาไม้ยางพารา ได้ จากตัวแทนจำหน่ายไม้ยางพารา หรือบริษัทจำหน่าย ไม้ยางพาราทั่วไปในท้องตลาด สินค้าไม้ยางพารา แปรรูปมีความครอบคลุมกับความต้องการ ได้แก่ โต๊ะ ไม้ยางพารา เก้าอี้ไม้ยางพารา ตู้เสื้อผ้าไม้ยางพารา เตียงนอนไม้ยางพารา เป็นต้น ตลาดของไม้ยางพารา ส่วนใหญ่อยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น ประเทศสหรัฐอเมริกา และในทางยุโรป ประเทศไทยเองก็ติดอันดับการผลิต

ไม้ยางพาราเป็นอันดับต้น ๆ ของโลกด้วย เทคโนโลยี
ที่ใช้ในการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพาราของไทยส่วน
ใหญ่เน้นการใช้แรงงานคน และเครื่องจักรเก่า จึง
จำเป็นที่จะต้องเพิ่มเติม การพัฒนาความรู้ด้านการ
ออกแบบเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพาราเพื่อการแข่งขัน

การผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารามี 3 ลักษณะ ได้แก่ การผลิตตามรูปแบบของผู้ผลิตเอง นำรูปแบบ จากต่างประเทศมาดัดแปลง และผลิตตามรูปแบบ ของลูกค้าในต่างประเทศ

ประเภทของเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา แบ่งได้ เป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่

- (1) เฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพาราประเภทถอดไม่ได้ (Stable or Furnished Furniture) ส่วนใหญ่เป็น การผลิตเพื่อสนองความต้องการของตลาดภายใน ประเทศ เนื่องจากเป็นเฟอร์นิเจอร์สำเร็จรูปที่สามารถ นำไปใช้ประโยชน์ทันที สำหรับรูปแบบและสีสัน ขึ้นอยู่กับคำสั่งซื้อของห้างสรรพสินค้า ร้านค้าและ ร้านจำหน่ายเฟอร์นิเจอร์ทั่วไป
- (2) เฟอร์นิเจอร์ประเภทถอดได้ (Knock Down Furniture) ส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อการส่งออก เนื่องจากสะดวกในการขนส่งสินค้า โดยช่วยลดค่า ระวาง และประหยัดเนื้อที่ในการขนส่ง อันเป็นการ ช่วยลดต้นทุนเพื่อการแข่งขันในตลาดส่งออกต่าง ประเทศ ซึ่งรูปแบบสีสัน แตกต่างกันไปตามรสนิยม ของผู้บริโภคในแต่ละตลาด ทั้งนี้ เฟอร์นิเจอร์ไม้ ยางพาราจะผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลัก โดยมี สัดส่วน ร้อยละ 70 ของเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพาราที่ ผลิตได้ทั้งหมด

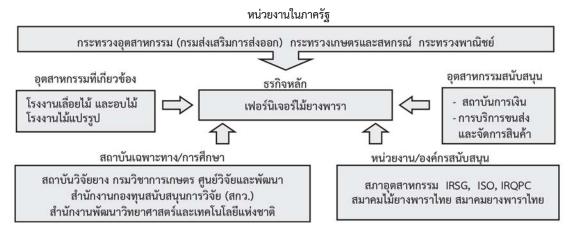
2. โครงสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายสมาคม ธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา

กลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา มีกระบวนการ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1. อุตสาหกรรมต้นน้ำ (Primary Industry) เริ่มต้นจากการปลูกสร้างสวนโดยเลือกปลูกพันธุ์ ยางพาราที่ให้เนื้อไม้ได้ดี การโค่นต้นยางพาราในสวน ยางพารา การเลื่อยไม้เป็นท่อน (log) การชักลากไม้ ออกจากสวน และการขนส่งไม้จากสวนไปยังโรงเลื่อย ไม้ มูลค่าของอุตสาหกรรมต้นน้ำจะเริ่มนับตั้งแต่ ชาวสวนยางพาราขายไม้ในสวนยางพารา การโค่นไม้ ยางพารา การชักลากไม้ การเลื่อยไม้เป็นท่อน และ การขนไม้จากสวนยางพาราจนถึงโรงเลื่อยไม้
- 2. อุตสาหกรรมกลางน้ำ (Secondary Industry) ประกอบด้วย โรงเลื่อยไม้ โรงอบไม้ โรงงานผลิตแผ่นชิ้นไม้อัดและแผ่นใยไม้อัด เริ่มต้น จากการแปรรูปไม้ท่อนให้เป็นไม้แผ่นตามขนาดที่ ต้องการ และการแปรรูปไม้ขนาดเล็ก เช่น ปีกไม้ ขี้เลื่อย ขี้กบ ให้เป็นแผ่นชิ้นไม้อัด (Particleboard) และแผ่นใยไม้อัด (Fiberboard)
- 3. อุตสาหกรรมปลายน้ำ (Tertiary Industry) ประกอบด้วย กลุ่มผลิตเฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนกับ กลุ่มผลิตเครื่องเรือน อุตสาหกรรมปลายน้ำจะนำไม้ ยางพาราแปรรูป แผ่นชิ้นไม้อัด และแผ่นใยไม้อัด มาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ภายในบ้าน อุปกรณ์ก่อสร้าง กรอบรูป รูป แกะสลัก เพื่อส่งขายทั้งภายในและต่างประเทศ

ภาพที่ 2 แสดงถึงการสร้างเครือข่ายธุรกิจ เฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา ในอุตสาหกรรมปลายน้ำ โดยมีการสร้างเครือข่ายช่องทางการจัดจำหน่าย ธุรกิจค้าส่ง ค้าปลีก และตัวแทนจัดจำหน่าย สำหรับ ธุรกิจสนับสนุนเป็นสถาบันทางการเงิน อาทิ ธนาคาร เพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) การขนส่งและการหีบห่อ อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐที่

สนับสนุน อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรม ที่ให้ความดูแล ช่วยเหลือในการผลิตในรูปการออกแบบ เครื่องจักร และเทคโนโลยีในการผลิต กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ ในการจัดแสดงสินค้าให้กับลูกค้า ในกลุ่มเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งสมาคม ผลิตเฟอร์นิเจอร์และไม้ยางพารา และสมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

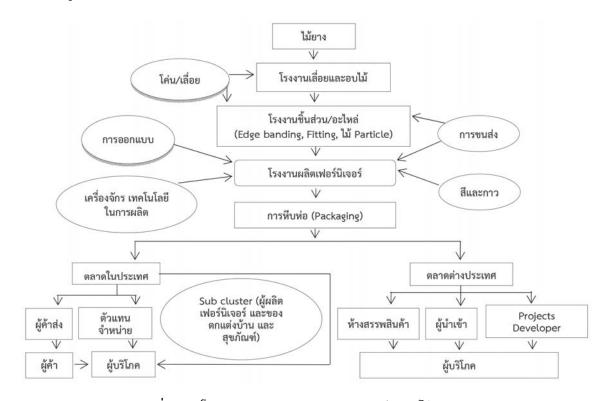
ภาพที่ 2 โครงสร้างเครือข่ายและองค์ประกอบของธุรกิจการค้าเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา ที่มา: จากการระดมความคิดของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (University of the Thai Chamber of Commerce, School of Economics, 2012, p. 5)

ปัจจุบันมีการสร้างเครือข่ายกลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ ไม้ยางพาราในลักษณะของสมาคมและองค์กรที่ เกี่ยวข้องตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และ ปลายน้ำ จำนวนทั้งสิ้น 5 สมาคม 2 กลุ่มอุตสาหกรรม และ 1 องค์การ โดยสมาคมที่รับผิดชอบในแต่ละกลุ่ม อุตสาหกรรม ได้แก่

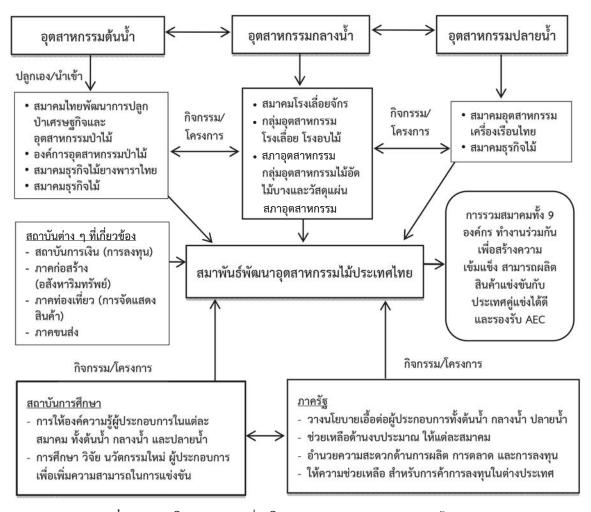
- อุตสาหกรรมต้นน้ำ สมาคมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สมาคมไทยพัฒนาการปลูกป่าเศรษฐกิจและ อุตสาหกรรมไม้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สมาคม ธุรกิจไม้ยางพาราไทย สมาคมธุรกิจค้าไม้

- อุตสาหกรรมกลางน้ำ สมาคมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สมาคมโรงเลื่อยจักร สมาคมธุรกิจค้าไม้ กลุ่ม อุตสาหกรรมโรงเลื่อยโรงอบไม้ กลุ่มอุตสาหกรรม ไม้อัดไม้บางและวัสดูแผ่น สภาอุตสาหกรรมฯ
- อุตสาหกรรมปลายน้ำ สมาคมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สมาคมอุตสาหกรรมเครื่องเรือนไทย สมาคม ธุรกิจค้าไม้

สมาคมเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้าง ความร่วมมือกันของสมาชิก มีส่วนร่วมกับภาครัฐและ ภาคเอกชนในการสนับสนุนการพัฒนาและเพิ่ม ขีดความสามารถของอุตสาหกรรม รวมถึงผลักดัน นำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ให้ กับการประกอบการด้านอุตสาหกรรมไม้ยางพาราและ ธุรกิจต่อเนื่อง เป็นศูนย์กลางของผู้ประกอบการ และ เป็นศูนย์กลางข้อมูลและความรู้ทางวิชาการให้แก่ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไม้ยางพารา สมาคมต่าง ๆ มีการเชื่อมโยงกันทางด้านแนวดิ่ง (Vertical) ใน รูปแบบของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และด้าน แนวนอน (Horizontal) ในลักษณะการเชื่อมโยงของ แต่ละสมาคมในอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยหน่วยงาน ของภาครัฐที่สนับสนุน อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรม ให้ความดูแลช่วยเหลือด้านการผลิตในเรื่องการ ออกแบบ เครื่องจักรและเทคโนโลยีในการผลิต กรม ส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ จัดแสดงสินค้า ให้กับลูกค้าในกลุ่มเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งในส่วนของสถาบันการศึกษา มีการให้องค์-ความรู้ผู้ประกอบการ หรือศึกษาวิจัยนวัตกรรมใหม่ให้ แก่ผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มศักยภาพและเพิ่มขีดความ สามารถในการแข่งขัน สำหรับการสร้างเครือข่ายของ ธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ พิจารณาได้จากห่วงโซ่อุปทาน ดังแสดงในภาพที่ 3 และแผนผังโครงสร้างการ เชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา แสดงในภาพที่ 4

ภาพที่ 3 ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ของเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา ที่มา: จากการระดมความคิดของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (University of the Thai Chamber of Commerce, School of Economics, 2012, p. 6)

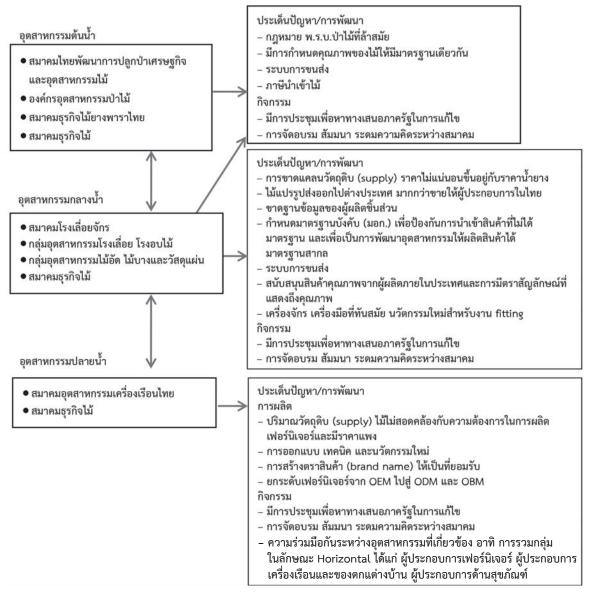

ภาพที่ 4 แผนผังโครงสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา ที่มา: จากการระดมความคิดของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (University of the Thai Chamber of Commerce, School of Economics, 2012, p. 7)

3. แนวทางการสร้างเครือข่ายของสมาคม การค้า

เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการสร้าง

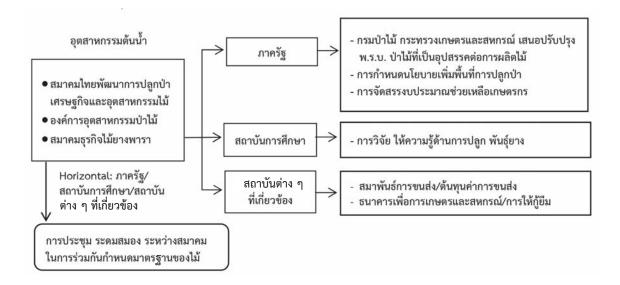
เครือข่ายของกลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา จึงได้วิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาของกลุ่มธุรกิจทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแสดงได้ตามภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ปัญหา/การพัฒนาของอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ (ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ)

ที่มา: จากการระดมความคิดของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (University of the Thai Chamber of Commerce, School of Economics, 2012, p. 8)

จากภาพที่ 6-8 แสดงความเกี่ยวข้องกันของ สมาคมต่าง ๆ ในระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ตามลำดับ ซึ่งเห็นได้ถึงการสร้างเครือข่ายเป็นรูปแบบ แนวราบ (Horizontal) ในระหว่างสมาคมด้วยกันเอง และกับภาครัฐ และสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการ สร้างเครือข่ายระหว่างอุตสาหกรรมต้นน้ำ-กลางน้ำ อุตสาหกรรมกลางน้ำ-ปลายน้ำ เป็นรูปแบบแนวตั้ง (Vertical) เพื่อร่วมกันในการแก้ไขปัญหา ปริมาณไม้ และราคาไม้ โดยร่วมกันตั้งเว็บไซต์ ซื้อ-ขายทาง ออนไลน์ เพื่อให้ราคาเป็นไปตามกลไกตลาด และ มีการกำหนดคุณภาพไม้ให้มีมาตรฐานเดียวกัน

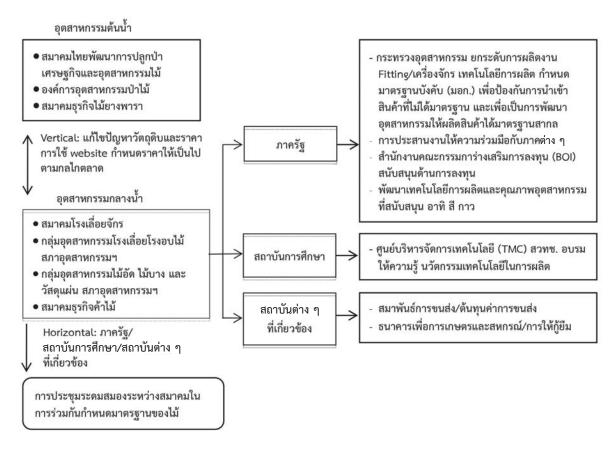
ภาพที่ 6 การสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมต้นน้ำของกลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา ที่มา: จากการระดมความคิดของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (University of the Thai Chamber of Commerce, School of Economics, 2012, p. 9)

4. การศึกษาผลกระทบของการเข้าสู่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

กลุ่มอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ มีเป้าหมาย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการเข้าร่วม การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเชียน ประกอบด้วย เป้าหมายหลัก 5 ด้าน ได้แก่

(1) การเป็นศูนย์กลางทางการค้าของกลุ่ม อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ในแถบประเทศเอเชียตะวัน-ออกเฉียงใต้ (Thailand is the Furniture Hub of Southeast Asia)

- (2) การขยาย/ย้ายฐานการผลิตไปประเทศ CLMV (กัมพูชา เวียดนาม เมียนมา ลาว)
- (3) เป็นฐานการส่งออกไปนอกประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน เพื่อใช้ประโยชน์จากสถานะ Least Developed Countries: LDCs และต้นทุนแรงงานต่ำ
- (4) การเชื่อมโยงกับประเทศในอาเซียนใน การรับและแบ่งงานตามความถนัดในสายโช่อุปทาน (Supply and Value Chain) ความร่วมมือในการผลิต ร่วมกันเพื่อเป็นอุตสาหกรรมที่ครบวงจรและตอบ

ภาพที่ 7 การสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมกลางน้ำของกลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา ที่มา: จากการระดมความคิดของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (University of the Thai Chamber of Commerce, School of Economics, 2012, p. 10)

สนองความต้องการของตลาดโลก และยังเป็น ศูนย์กลางการผลิตเฟอร์นิเจอร์ในอาเซียน จากความ เชื่อถือในมาตรฐานการผลิตและสิ่งแวดล้อมของไทย

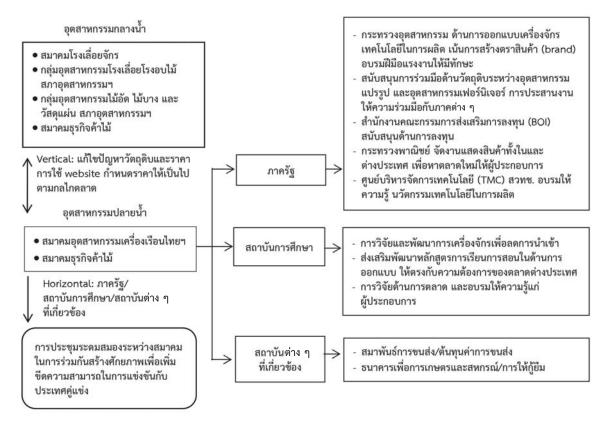
(5) การร่วมมือกับประเทศในอาเซียน เพื่อ รับงานจากประเทศอื่นนอกอาเซียน ผ่านไทยแล้ว ทำการกระจายงานต่อไปยังประเทศอื่น

การได้มาซึ่งเป้าหมายข้างต้น จะต้องมีการ บริหารจัดการต้นทุนการผลิต ทั้งวัตถุดิบและแรงงาน การควบคุม คุณภาพ มาตรฐาน และระยะเวลาในการ ส่งมอบสินค้า ตลอดจนการออกแบบและการมีดีไซน์ ที่แตกต่าง รวมถึงการสร้างตราสินค้า

ผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มี ต่อกลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไทย มีทั้งผลกระทบทางบวก และผลกระทบทางลบ ดังนี้

ผลกระทบด้านบวก

(1) วัตถุดิบ สามารถที่จะนำเข้าจากต่างประเทศ ได้ มีผลทำให้ต้นทุนอาจจะต่ำลง ซึ่งสถานการณ์ใน ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าวัตถุดิบ ได้แก่ ไม้ยางพารามีราคา

ภาพที่ 8 การสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมปลายน้ำของกลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา

ที่มา: จากการระดมความคิดของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (University of the Thai Chamber of Commerce, School of Economics, 2012, p. 11)

ที่สูง เพราะเนื่องจากปริมาณผลผลิต มีปริมาณที่ไม่ แน่นอน โดยปริมาณของการตัดไม้ยางพารา จะขึ้นอยู่ กับราคายาง ถ้าราคายางมีราคาสูง ชาวสวนยางก็จะ ไม่มีการตัดไม้ ในขณะที่ถ้าราคายางตกต่ำ ก็จะมีการ ตัดไม้มาก จึงทำให้ปริมาณไม้ไม่แน่นอน และจากการ ตั้งราคาของผู้ขายเอง ที่ตั้งราคาที่สูงซึ่งไม่สอดคล้อง กับมาตรฐานของไม้ยางพารา

- (2) ต้นทุนแรงงาน อาจจะถูกลงเพราะการ เข้ามาของแรงงานต่างด้าว
- (3) เกิดความร่วมมือกันของผู้ประกอบการ เพื่อให้สมาชิกสภาอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์อาเซียน

(ASEAN Furniture Industry Council) ของ แต่ละประเทศผลักดันภาครัฐของแต่ละประเทศ สมาชิกอาเซียน ส่งผลให้ประเทศในอาเซียนนำเข้า เฟอร์นิเจอร์ระดับมาตรฐานสูงของไทย

ผลกระทบด้านลบ

- (1) เกิดการแข่งขันของตลาดภายในประเทศ สูง เพราะมีการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ราคาถูกจาก ประเทศจีน และเวียดนาม
- (2) เกิดการเคลื่อนย้ายฐานการผลิต ไปยัง ประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากการมีอุปสรรคในด้าน

กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 ซึ่งมีความล้าหลังมาก มีผลทำให้เกิดปัญหาในด้าน การตัดไม้ เพื่อที่จะเป็นวัตถุดิบในการผลิตเฟอร์นิเจอร์

- (3) ความพร้อมด้านนวัตกรรม เทคโนโลยีใน การผลิต ด้านการออกแบบ และพัฒนาตราสินค้า เมื่อ เปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งยังไม่มีความเหนือกว่า
- (4) การเข้ามาของแรงงานต่างด้าว อาจมี ปัญหาในการที่แรงงานต่างด้าวสามารถนำความรู้ หรือทักษะในการผลิตกลับไปขยายผลต่อในประเทศ ของตนได้

5. การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส ปัญหาอุปสรรคการเชื่อมโยงเครือข่ายสมาคม การค้า

การวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis) ของ เครือข่ายกลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา มีผล การวิเคราะห์ ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)

- (1) ในแต่ละสมาคมมีการวางนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างชัดเจน
- (2) มีการรวมกลุ่มในแต่ละสมาคมอย่าง เข้มแข็ง อีกทั้งมีการรวมตัวของสมาคมเป็นอย่างดี โดยได้มีการดำเนินการก่อตั้งเป็น สมาพันธ์พัฒนา อุตสาหกรรมไม้ประเทศไทย ซึ่งเป็นการรวมสมาคม ทั้ง 8 องค์กรร่วมกันเพื่อให้มีความเข้มแข็งสามารถ ผลิตสินค้าแข่งขันกับประเทศคู่แข่งขันได้ และ เป็นการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- (3) ภาครัฐให้การสนับสนุนและเห็นความ สำคัญกับการสร้างเครือข่าย การรวมกลุ่มอุตสาหกรรม แบบคลัสเตอร์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขัน

(4) สถาบันการศึกษาให้ความร่วมมือกับ สมาคมในการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการเป็นอย่างดี อาทิ มีความร่วมมือในการจัดการอบรม สัมมนาใน เรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์กับผู้ประกอบการ

จุดอ่อน (Weakness)

- (1) ไม่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายที่เป็นรูปธรรม มีความขัดแย้งของผลประโยชน์ภายในเครือข่าย ได้แก่ การที่ผู้ประกอบการไม่ค่อยให้ความสำคัญ หรือ ความร่วมมือในภาคการปฏิบัติที่สมาคมได้ดำเนินการ เพื่อที่จะพัฒนาระบบให้ดีขึ้น อาทิ การใช้เว็บไซต์ ในการกำหนดราคากลางสำหรับวัตถุดิบ ได้แก่ ไม้ยางพารา ไม้แปรรูป เพื่อที่จะให้มีการซื้อ-ขายตาม กลไกตลาด ซึ่งไม่ประสบความสำเร็จ เพราะส่วนใหญ่ ผู้ประกอบการยังคงใช้รูปแบบเดิมในการติดต่อ ซื้อขายคือใช้โทรศัพท์ติดต่อตกลงราคากันเอง
- (2) การขาดฐานข้อมูลของผู้ประกอบการใน แต่ละอุตสาหกรรม ยังไม่มีระบบฐานข้อมูลที่ดี ซึ่ง จะมีผลทำให้ผู้ประกอบการเสียโอกาส โดยอาจจะ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงกว่าที่ควรจะเป็น อาทิ ข้อมูล ผู้ประกอบการในการผลิตชิ้นส่วนประกอบการทำ เฟอร์นิเจอร์ ผู้ประกอบการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม่ทราบ ข้อมูลที่ดีพอ ทำให้ต้องนำเข้าชิ้นส่วนมาจากต่าง ประเทศ ทั้งที่ชิ้นส่วนดังกล่าวอาจจะมีการผลิตใน ประเทศ แล้วส่งออกไปต่างประเทศก็ได้
- (3) การประสาน ในการทำงานร่วมกันเพื่อให้ บรรลุเป้าหมายของการรวมกลุ่ม หรือการสร้างเครือ ข่ายระหว่างอุตสาหกรรมปลายน้ำ กลางน้ำ และต้นน้ำ หรือผู้ประกอบการ/ผู้ผลิต และชาวสวนยาง ยังไม่มี ประสิทธิภาพเท่าที่ควร
- (4) สมาชิกของแต่ละสมาคม ส่วนใหญ่เป็น ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก ดังนั้น

ในบางครั้งผู้ประกอบการอาจจะเข้าไม่ถึงข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และนวัตกรรมใหม่ ๆ

โอกาส (Opportunity)

- (1) ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ เพราะเป็นศูนย์กลางการค้าหรือยุทธศาสตร์ของ ภูมิภาคในเศรษฐกิจอาเซียน
- (2) ภาครัฐ ได้มีการกำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษ ใหม่ ในแง่การเปิดโอกาสให้แรงงานจากเพื่อนบ้าน สามารถเข้า-ออกได้ง่ายขึ้น มีการปรับปรุงโครงสร้าง พื้นฐานเพื่อช่วยในการขนส่งที่ดีขึ้น อาทิ การสร้าง ถนน ทางรถไฟทางคู่จากนครราชสีมา-แหลมฉบัง และกำลังมีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ในการให้ความรู้ ในการลงทุนในต่างประเทศโดยเฉพาะอุตสาหกรรม ที่มีผลกระทบเป็นอย่างมากในกรณีของการเข้าสู่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)
- (3) ความร่วมมือในการจัดงานแสดงสินค้า ในระดับประเทศ และต่างประเทศ ทำให้มีโอกาสในการ หาตลาดได้มากขึ้น

อุปสรรค (Threat)

- (1) ด้านกฎหมายของภาครัฐ มีความล่าช้า และการดำเนินกิจกรรมของภาครัฐ อาทิ ในเรื่องของ กฎหมาย พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 ยังมีการล้าสมัย มาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการผลิตของผู้ประกอบการ
- (2) นโยบายของภาครัฐ ทำให้ธุรกิจต้องประสบ ปัญหาในการแข่งขันสูง อาทิ การมีต้นทุนที่สูงขึ้นจาก ค่าแรงงาน อัตราภาษีนำเข้าวัตถุดิบต่าง ๆ เป็นต้น
- (3) ระบบการเงินการธนาคาร ไม่เอื้อการลงทุน ด้านป่าไม้และไม่ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง กับไม้

(4) งบประมาณ หรือการช่วยเหลือจากภาค รัฐในบางกรณียังไม่เพียงพอ อาทิ งบประมาณ สำหรับช่วยเหลือเกษตรกรในการปลูกป่า สำหรับกลุ่ม อุตสาหกรรมต้นน้ำ เป็นต้น

6. ข้อเสนอแนะในเชิงแผนกลยุทธ์ต่อการ ส่งเสริมธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา

เนื่องจากสถานการณ์อุตสาหกรรมของกลุ่ม ธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพาราที่เข้าสู่ช่วงเวลาเปลี่ยน ผ่านการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปลายปี 2558 รวมทั้งการเผชิญหน้ากับการ ผันผวนของเศรษฐกิจโลก ผู้ประกอบการในกลุ่มธุรกิจ เฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพาราจึงต้องมีการปรับตัวภายใต้ แผนกลยุทธ์ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อรับและรุกในสภาพของการแข่งขันทั้งในปัจจุบัน และในอนาคต

ข้อเสนอแนะต่อการส่งเสริมธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ ไม้ยางพาราผ่านความร่วมมือภายในเครือข่ายกลุ่ม ธุรกิจ ซึ่งได้จากการศึกษาทั้งหมด นำเสนอภายใต้ กลยุทธ์ต่าง ๆ ดังนี้

- (1) กลยุทธ์การสร้างความร่วมมือกันระหว่าง อุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ อย่างเป็น รูปธรรม
- (2) กลยุทธ์การส่งเสริมและมุ่งเน้นการสร้าง ความรู้ให้กับสมาชิกในแต่ละสมาคม
- (3) กลยุทธ์การสร้างความร่วมมือกับภาครัฐ สถาบันการศึกษา และอุตสาหกรรมที่สนับสนุนให้ แข็งแกร่ง

โดยแสดงรายละเคียด ดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายของกลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างความร่วมมือกันระหว่างอุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ อย่างเป็นรูปธรรม			
แผนงานระยะสั้น	แผนงานระยะกลาง		แผนงานระยะยาว
• การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ประกอบ	• การจัดประชุมสมาชิกของสมาคมของแต่ละ		• การจัดตั้งสมา
การเข้าร่วมเป็นสมาชิกและทำการ	อุตสาหกรรมให้เห็นความสำคัญของการสร้าง		พันธ์พัฒนา
รวบรวมฐานข้อมูลผู้ประกอบการใน	เครือข่าย		อุตสาหกรรมไม้
แต่ละอุตสาหกรรมให้ได้มากที่สุด			ประเทศไทยให้เกิด
			อย่างเป็นรูปธรรม
กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมและมุ่งเน้นการสร้างความรู้ ให้แก่สมาชิกในแต่ละสมาคม			
แผนงานระยะสั้น		แผนงานระยะกลาง	
• การจัดการอบรม สัมมนา การให้ความรู้ทั้งด้านการผลิต		• การศึกษา ดูงาน ต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่	
การตลาด การบริหารการจัดการ รวมทั้งการให้ความรู้			
ด้านนวัตกรรมใหม่ ๆ การเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน		ระบบคลัสเตอร์	
ให้กับสมาชิกในแต่ละอุตสาหกรรม			
กลยุทธ์ที่ 3 การสร้างความร่วมมือกับภาครัฐ สถาบันการศึกษา และอุตสาหกรรมที่สนับสนุนให้แข็งแกร่ง			
แผนงานระยะสั้น	แผนงานระยะกลาง		แผนงานระยะยาว
• การร่วมมือกับภาครัฐในการให้ความรู้ กับผู้ประกอบการในแต่ละอุตสาหกรรม	 การร่วมมือในการทำวิจัย การคิดค้นนวัตกรรม ใหม่ทั้งทางด้านเทคโนโลยีการผลิต และการ ออกแบบ เพื่อให้มีศักยภาพสามารถที่จะแข่งขัน กับประเทศคู่แข่งขันได้ 		 การดูงาน อบรมที่ ต่างประเทศ เพื่อ เรียนรู้ เทคโนโลยี ใหม่ และความรู้ เพื่อนำมาใช้ในการ ปรับปรุงการผลิต ให้ดียิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยที่ได้รับ การสนับสนุนโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวง พาณิชย์

บรรณานุกรม

Department of International Trade Promotion. (2016). Exports of furniture and furniture

parts, January-December 2016. Retrieved March 6, 2017, from http://www.ditp.go.th/ditp_pdf.php?filename=contents_attach/161663/161663.doc&title=161663 (In Thai).

Heemmuden, P. (2016). Rubberwood...a new star industry of Thai. Retrieved March 6, 2017, from https://www.scbeic.com/th/detail/product/2985 (In Thai).

- Preedakorn, P., & Laudhitirut, S. (2013).

  Developing a clothing business through business networking. *University of the Thai Chamber of Commerce Journal*, 33(0), 109-124. (in Thai).
- Ratnasingam, J., Ioras, F., & MacPherson, T.H. (2007). Success factors of rubberwood as a furniture stock in South East Asia.

- Journal of the Institute of Wood Science, 17(6), 327-332.
- University of the Thai Chamber of Commerce,
  School of Economics. (2012). *Creating*trade association networks of rubberwood
  furniture business. Bangkok, Thailand:
  Department of Business Development,
  Ministry of Commerce. (in Thai).